

Toespraak herdenkingsplechtigheid Canadese Oorlogs begraafplaats Bergen op Zoom

Door Aalmoezenier Emmy Rau

28 oktober 2018

HET VERSCHIL MAKEN

De meesten van ons zijn uit vrije wil naar deze herdenking toegekomen. Waarom eigenlijk? Wat hebben we met deze herdenking dat het maakt dat we op onze vrije zondag besluiten hier naartoe te gaan?

In voorbereiding op deze herdenking sprak ik een veteraan, hier aanwezig. Hij voelt zich verbonden met de Canadese collega's die hier begraven liggen. Hij heeft de bezetting niet meegemaakt. Maar hij kent wel de angst en de strijd vanuit zijn eigen uitzendervaring. En of het nu een Canadees is of een Nederlander, of het nu om een uitzending lang geleden of om een uitzending dichterbij vandaag gaat, het gaat telkens om militairen die hun werk doen. Door tijden heen en door nationaliteiten heen gaat het om collega's, dit geeft verbinding, verbroedering, 'Brothers in arms'. Waarschijnlijk wisten de meeste Canadezen die hier begraven liggen niet eens waar Nederland lag toen ze huis en haard verlieten om te gaan vechten. Waarschijnlijk wel dat het gevaarlijk kon zijn en dat het misschien zelfs je dood kon betekenen. Misschien hadden ze niet eens een keuze, waren er redenen waar ze niet omheen konden. Hoe dan ook, ze gingen ver van huis om te vechten voor onze vrijheid en vrede. Waarom?

Ik vroeg deze veteraan waarom hij destijds koos voor het militaire pak en daarmee met de mogelijkheid om uitgezonden te worden. Is het de broederschap? De kameraadschap? Is het avontuur? Is het idealisme? Hij wist wat hij thuis achterliet en dat dat pijn ging doen en toch ging hij. Hij sprak over een heel diepe, intrinsieke drang die tegen alle logica en natuurwetten in gaat. Over een diepe overtuiging, een geloof, dat hij daarmee iets voor de wereld, voor mensen zou kunnen betekenen, het verschil kon maken. En hij weet dat hij met zijn kameraden het verschil gemaakt heeft, hoe klein dan ook. Maar het doet ertoe.

Deze Canadezen kwamen niet meer thuis. Zij maakten wel meer mee dan de paar tics. Zij hebben echt gevochten en zij betaalden de hoogste prijs. Maar hun leven dat ze voor de vrede en onze vrijheid hier in Bergen op Zoom gaven heeft wel degelijk zin gehad. Wij leven nog steeds in vrede en in vrijheid. En iedereen hier aanwezig, die ooit in een oorlogsgebied was, kan jullie vertellen hoeveel vrede, vrijheid en veiligheid waard is. Dat is onbetaalbaar. Daarom getuigen wij vandaag van diep respect en grote dankbaarheid aan deze omgekomen collega's, opdat we nooit vergeten, wat zij ons met hun leven gaven.

We staan hier niet alleen met veteranen bij elkaar. Er zijn vandaag ook behoorlijk wat mensen gekomen die nooit in oorlogsgebied geweest zijn. Toch bent ook u hier op uw vrije zondag. Waarom? Ook u voelt zich kennelijk verbonden of geroepen. En daar zijn wij veteranen u heel dankbaar voor. Want dat wij op uitzending gaan doen we voor u, voor de samenleving, voor een betere wereld. En door vandaag hier met ons samen te herdenken laat u zien dat u ons ziet, ons werk waardeert en met ons wilt stilstaan bij de waarde van bevrijding, van vrede en van het offer dat deze Canadezen aan ons gaven. Dank voor jullie aanwezigheid.